

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.



INSERTY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na $\frac{1}{4}$ szerokości
przyjmują się tylko w Ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Frankfurt n. M., 30. Października. — L'Europe ogłasza osnowę oświadczenia, które poseł duński dał wczoraj na posiedzeniu bundestagowem. Uchwała egzekucyjna, powiedziano w oświadczeniu, zamierza przeprowadzić uchwały bundestagowe z dnia 11. Lutego i 12. Sierpnia 1858, z 8. Marca 1860, z 7. Września 1861 i z 9. Lipca 1863, o ile one są niedopełnione. Król duński dopełnił życzeń związkowych, o ile one dotyczyły zmiany stanowiska konstytucyjnego księstw i opieki przeciw pokrzywdzeniu ze strony części monarchii, nienależących do związku niemieckiego; udzielił księstwom nie tylko w ich własnych sprawach zupełną wolność konstytucyjną, ale jeszcze w sprawach gminnych ze względu na prawodawstwo i zezwalanie na podatki, różne prawa, jak radzie państwa duńskiej. O ile zaś ściągają się żądania związku do zmiany stosunków konstytucyjnych i wstrzymania wolnego rozwoju krajów nienależących do związku, niedozwalają królowi duńskiemu obowiązki względem własnych poddanych i jego stanowisko jako niepodległego monarchy europejskiego, okazać równą powolność. Każde żądanie tego rodzaju, jest natury międzynarodowej, niezgadzałoby się z prawem związkowym i chybiałoby celu. Jeżeli ostatnia pomiędzy wymienionymi uchwałami związkowymi domaga się cofnięcia patentu z dn. 30. Marca r. b., przez który rząd duński właśnie chciał zadośćuczynić usprawiedliwionym żądaniom związku, niemożna przynajmniej dotyczyć postanowień patentu zasadniczych. We względzie dalszej osnowy, rząd duński gotów jest do wejścia w układy względem zmiany patentu przezeń za tymczasowy uważanego. Na tej drodze łatwiej i zupełniej dopiąć można tego, co związek pragnie osiągnąć za pomocą egzekucyi, gdy to, co chce związek osiągnąć, niemożna być dopiętem w księstwach niemieckich za pomocą egzekucyi.

— L'Europe ogłasza tekst depesz lorda Russla do sir Malleta z d. 21. Październ., który zawiera projekt względem obrabiania finansów i prawdopodobieństwa w księstwach niemieckich wedle prawa związkowego, a innych kwestyj międzynarodowych na drodze pośrednictwa mocarstw zaprzyjaźnionych, ale nieniemieckich.

Wiedeń, 30. Października. — Jeneralna korespondencya austriacka oświadcza, że wiadomość o ucieczce pruskiego poddanego Gehrmana uwikłanego w znany procesie defraudacyjnym, jest płonna; tenże siedzi w więzieniu we Wenecyi.

— Wedle Wiener Abendpost wyznaczył cesarz wdowie po zamordowanym radcy sądu ziemiańskiego Kuczyńskim we Lwowie pensyą 1000 złr. i obu dzieciom po nim pozostałym, każdemu na wychowanie po 100 złr.

Berlin, 31. Październ. — Najj. Pan raczył nadać badeńskiemu porucznikowi starszemu Englerowi w pułku polowej artylerii order korony król. 4ej klasy.

(Ministerstwo sprawiedliwości). Dotychczasowy sędzia powiatowy Dr. Gahbler w Pile i asesor Sussman w Łubczycach zostali zamianowani obrońcami prawa przy sądzie powiatowym w Szubinie i zarazem notaryuszami w departamencie sądu apelacyjnego bydgoskiego z przeznaczeniem im na mieszkanie Szubina.

Berlin, 30. Października. — Z kół oficjalnych dowiadujemy się o niektórych projektach, jakie przez rząd będą sejmowi przedłożone. Naprzód jak się samo przez się rozumie pójdą projekta budżetowe. Tu na nowo podjętą zostanie walka o prawo konstytucyjne sejmu przyzwania na rozchód. Wiadomą jest rzeczą, że dopóki ta walka nie będzie rozstrzygnięta, dalszy rozwój konstytucyjny na wewnątrz jest utrudnio-

nym. Dalszemi projektami mają być nowa ordynacya hipoteczna; nowa ordynacya powiatowa, po budżecie będzie ostatnia najtrudniejsza, gdyż nie łatwo się na nią zgodzą czynnicy prawodawcze. Ich zapatrywania się na stosunki powiatowe bardzo się rozchodzą, a co się tyczy ulepszenia prawodawstwa hipotecznego, to i to trudnem będzie do załatwienia na nadchodzącej sesyi, kiedy dotąd tyle prób reform w tej mierze się rozbiło i mężowie fachowi na jedno zgodzić się dotąd nie mogli. Mówią na koniec w kółach oficjalnych, że prawo prasowe z d. 1. Czerwca będzie do przyjęcia naprzód izbie panów przedłożonem. Jak się zdaje decyzya ta nastąpiła po ostatniej naradzie koronnych syndyków i odstąpiono od pierwotnego zamiaru cofnięcia tego prawa przed zagajeniem sejmu. Nie ulega wątpliwości, że izba deputowanych nieprzyjęłaby przedłożonego sobie owego prawa prasowego, tak samo jak że izba panów je przyjmie. Tym sposobem prawo prasowe z d. 1. Czerwca utrzyma się dłużej, a gdyby sesya sejmowa wzięła niepomyślny kierunek, prawo to do czasu nieokreślonego się utrzyma. Do starć więc dawniejszych przybędzie nowe. Artykuł 63 konstytucyi przepisuje, że rozporządzenia okrojowane mają być izbom na następnej zgromadzeniu przedłożone. Nauczyciele prawa politycznego tłumaczyli ten przepis w ten sposób, że rozporządzenia takie jako projekt równocześnie obu izbom mają być przedłożone, że każda izba może się z osobna tego domagać, aby swe prawodawcze veto wcześniej założyć.

— Wedle list wyborczych okazuje się, że się wzmogła liczba ministeryjno-konserwatywnych deputowanych na 30--40 członków. Zważając atoli że frakcyja katolicka Reichenspergera, która częściej z konserwatystami jak z liberalistami głosowała, znaczny poniosła ubytek, przeto strona ministeryjalna poniosła uszczerbek większy, jak za przeszłej izby rozwiązanej.

— Rozchodzi się wiadomość, że w sprawie polskiej napisał Russel nową notę, na którą się mają zgadzać Austria i Francya, w której nie masz wprawdzie unieważnienia posiadania Polski przez Rosyą z tytułu traktatu wiedeńskiego, ale powiedziano w niej, że książę Gorczaków sam przyznał, iż nie z traktatu owego, ale z podboju Polskę posiada, a więc na jedno wychodzi utracony tytuł traktatowy. Jakie zakończenie jest tej noty, trudno teraz dociec. Ważniejszym atoli co podają, a co potwierdzenia potrzebuje, jest to, że cesarz wysłał marszałka Niela do Petersburga, aby doręczył własnoreczny list cesarski Aleksandrowi II. Krok ten dla tego jest ważnym, że może pociągnąć za sobą skutki trudne do obliczenia.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 29. Października. — Nat. Ztg pisze: dziś Moskale powiesili czterech ludzi na placu Grzybowski, jest to odpowiedź za zabicie wczoraj policyanta Maciejewskiego. Tak z obu stron sroży się walka, czyli rząd moskiewski rozumie, że będzie mógł rządzić prawnie krajem, któremu jego system straszliwy tak okropne zadaje rany.

— Zatelegrafowano ztąd urzędownie o aresztowaniach w nocy z 24. na 25. b. m. znakomitych obywateli, a między tymi konsula saskiego Lessera, u którego odbyła się rewizya, a skutkiem jej areszt domowego konsula. Jest to jeden z fałszów, w których rozsiewaniu są tu mistrzami, bo całe miasto wiedziało, że konsulowi naprzód zapowiedziano areszt domowy, a potem przetrząsnęto mu pomieszknię, w którym nic kompromitującego nie znaleziono. W ten sposób da się to objaśnić, że jen. Trepow potem odwiedził p. Lessera, ubolewał nad pomyłką, biuro odpięczętował i nie dał go przeiznać. Dla tego tak szczegółowo o tem wam piszę, aby okazać, co trzymać o tutejszych depeszach urzędowych, a cóż dopiero o wiadomościach niby prywatnych a które tu wychodzą z biur rządowych. Zeszłej nocy miano w domu budowniczego Friedricha na Jaszej ulicy odkryć tajną drukarnię. Drukarzy nie schwyciono, ale 20 przeszło osób z tego domu odprowadzono do cytadeli. Uderzającą jest rzeczą, że o odkryciu drukarni podobnej pisze w ławali ruski już pod dn. 21. Paźdz. Inwalid powiada o tem w d. 21. b. m.: drukarnia i litografia rządu z mnóstwem papierów kompromitujących wiele osób (zapełnione dla uzasadnienia aresztowań massami w Warszawie) została odkryta, aresztowano przytem pana, który kierował drukiem rozkazów rządu i te rozkazy doręczał, naczelnika miasta i mnóstwo innych osób a między temi zabójcę Baranowskiego, którzy do wielu rzeczy się przyznali. Rzeczy bardzo ostrożnie prowadził porucznik Ono-

prienko z gwardyjskiej grenadyerskiej brygady artylerji, przez trzy tygodnie śledził roboty te drukarskie i doszedł po nici do kłębka wraz policmajstem Rosyńskim. Tylko oni dwaj i dwóch innych policyantów wiedziało o tem. Tajemnicy nie udzielili starym policyantom, nauczani doświadczeniem. Drukarnia i litografia znajdowała się w początku na rogu ulicy kapitulnej i podwalnej, przeniesiono ją potem na mostową ulicę do mieszkania towarzysza drukarskiego. O 8. godzinie zaczęto chwytac wychodzących robotników i odprowadzano do cyrkulów. Zabrano wszystkie rozporządzenia rządu rewolucyjnego poczynawszy od końca r. 1860., blankiety i kwity w różnych formach, listy własnoręczne i rozkazy członków centralnego komitetu, blankiety na pożyczkę narodową rządu narodowego. Rząd narodowy dowiedziawszy się o tym ciosie ogłasza, że przeznaczył najrzeczniejszych agentów do przesłania ad patres porucznika Onoprienkę. Nie łatwo im się to uda, bo każdemu oficerowi policyjnemu przydano do pomocy dwóch strażników, którzy go nigdy nieodstępują. Ponieważ Inwald nie przytacza żadnych nazwisk osób aresztowanych, dalej, że referuje o zdarzeniu, które podobno miało zajść w 7 dni później, przeto rzecz ta cała zakrawa na podobny rodzaj doniesień, o których wspomina korespondent warszawski do National Zeitung.

— Ponieważ cytadelę zapełniono i Modlin więźniami, przeto teraz Moskałe pakuja do koszar mirowskich ofiary i część tę odcinają od miasta.

— Na najbliższem nas polu walki w krakowskiem, zaszła znów świeża potyczka 25. t. m. pod Kuźnicą niedaleko Koniecpola. Walczyć tam miał jakiś oddział polski, a nieprzyjmując stanowczego starcia z przeważnymi siłami moskiewskimi, cofał się odpierając atak moskiewski, i w boju tym stracił kilku zabitych, 12 rannych i 6 jeńców. Co się tyczy oddziału Chmielińskiego, ten po zwycięskiej potyczce w Oksie 20. t. m. i po porażce jednej swej części w Kossowie w nocy z 21. na 22. t. m. chcąc uniknąć starcia z znacznymi siłami jakie przeciw niemu Moskałe skoncentrowali, — użył zwykłego w wojnie partyzanckiej sposobu, którym się już kilkakrotnie szczęśliwie posługiwał — rozdzielił się na kilka części i przeniósł szybko w inną okolicę, a dalsza wyprawa moskiewska spełzała na niczem.

— Aresztowano 26. b. m. kilkadziesiąt kobiet, między innemi znaną autorkę panią Pruszkową. Wedle Schl. Ztg przetrząsano tegoż samego dnia mieszkanie jakiegoś Izraelity, wydawcy dzieł w języku hebrajskim; zapieczętowawszy wszystkie jego papiery zabrano go wraz z 2 synami, z których jeden dopiero 12 lat liczy do cytadeli. Rano o godzinie 10. zasztyletowano 27. b. m. na ulicy Miodowej, naprzeciw sądu apelacyjnego jednego z najdawniejszych szpiegów i policyantów, znanego w Warszawie powszechnie Maciejewskiego. Ulica natychmiast się wyludniła, sprawca uszedł, aresztowano zatem kupczyków z domu pp. Lessera i Lipkau, którzy wedle zeznania świadków wcale nie wyszli byli z kramów o tej porze. W nocy z 25. na 26. wywieziono z cytadeli, jak donosi Bresl. Ztg transport więźniów po większej części okutych w kajdany, w głąb Rosyi i na Sybir.

Warszawa; 28go Października. — Warszawski oberpolicmajster podaje do powszechnej wiadomości: a) Żałoba i w ogólności wszelkie oznaki rewolucyjne w ubraniu używane w celu występnych manifestacji, powinny być zdjęte. b) Kobiety bez różnicy stanu, powołania i wieku, które pokażą się po 10. Listopada r. b. w żałobnem ubraniu, będą zatrzymywane i dostawiane do cyrkulu, z kąd nie wcześniej będą uwalniane, aż zapłacą karę pieniężną w stosunku następującym. c) Pozwala się nosić ubranie żałobne tylko tym kobietom, które noszą takowe po śmierci ojca, matki i męża, lecz z tem zastrzeżeniem, aby takie kobiety do 10. Listopada r. b., wyjechały na to bilety od oberpolicmajstra i takowe nosiły przy sobie: 1) Idące pieszo kobiety w ubraniu żałobnem płacą po rs. 10. Te zaś, które nie będą w stanie zapłacić kary pieniężnej, ulegną aresztowi policyjnemu. 2) Kobiety jadące w własnych lub w ogólności w niewynajętych powozach, jeżeli są w ubraniu żałobnem, zostaną do koszar Mirowskich zawieszone, gdzie powozy i konie będą zatrzymane aż do czasu zapłacenia od każdej osoby po rs. 100. 3) Kobiety w żałobie, jadące w powozach wynajętych, płacą po rs. 15 każda; wynajęte karety, dorożki i omnibusy, w których takowe kobiety będą zatrzymane, zostaną odprowadzone do koszar Mirowskich, właściciele tych powozów płacą kary po rs. 10 za każdą jadącą w żałobie kobietę; powozy i konie ich zatrzymane będą do czasu uiszczenia oznaczonej kary; konduktorowie i stangreci ulegną karze policyjnej. 4) Urzędnicy, których żony i dzieci będą zatrzymane w żałobie, oprócz kary powyższej, utracą jednomiesięczną pensję; a dymisyonowani urzędnicy, również wdowy i dzieci pobierający emeryturę lub pensję, utracają takowe za jeden miesiąc.

Warszawa, 27. Październ. 1863. Jenerałmajor Lewszyn.

Raport moskiewski, dnia 26. Października. Jenerał Uszakow donosi: Banda powstańców licząc do 1000 ludzi piechoty i 300 kawalerji, pod dowództwem Czachowskiego, która sformowała się w Galicyi, przeszła d. 20. Październ. o świcie przez Wisłę koło wsi Osieku (w powiecie Sandomierskim) i tegoż dnia była spotkana przez dwie kompanje Halickiego piechoty i szwadron Noworosyjskiego pułku dragonów, a d. 21. została atakowana koło wsi Jurkowie przez 6 kompanji Halickiego i Smoleńskiego pułków piechoty i szwadron dragonów. Piechota bandy prawie cała została zniesiona; ujęto 150 ludzi; Czachowski z kawalerją uciekł w kierunku Hły. Banda składała się z Galicyan, Francuzów i Włochów uzbrojonych gwintówkami, którzy przeszło 3 miesiące uczyli się strzaleć w Galicyi.

Straty ze strony wojska po dwudniowej gorącej walce są: w zabitych 28, w ranionych 77, wielu z nich bagnietami. W liczbie ranionych znajdują się dwaj waleczni oficerowie z Halickiego pułku, szabskapitanowie: Pleskaczewski ciężko i Gulajew lekko. Cały nieprzyjacielski tabor został zabrany. (D. P.)

Warszawa, 29. Października. — Dnia 25. Października, około godziny 6. wieczorem, na ulicy Chmielnej, był raniony sztyletem w twarz, szeregowiec ze straży policyjnej Atanazy Filipow.

Zabójcy, rzuciwszy sztylety, zaczęli uciekać, lecz jeden z nich, mianowicie tapicer Julian Chojnacki, zaraz został zatrzymany przez dwóch szeregowców z koływańskiego pułku piechoty.

Następnie według wskazań Chojnackiego, zostali aresztowani jego wspólnicy: furman Franciszek Trzaska, czeladnik szewski Piotr Górski i robotnik kowalski Stanisław Filkiewicz.

Z wyprowadzonego śledztwa a następnie odbytego sądu nad wspomnianymi przestępcami, według własnych zeznań okazali się winnymi:

Trzaska: 1) poddawiania Górskiego, Chojnackiego i Filkiewicza, do wstąpienia do organizacji zabójców politycznych za umówioną zapłatą po 10 złotych dziennie ¹⁾ i przyjęcia bezpośredniego nad nimi dowództwa; — 2) polecenia swym wspólnikom zabić pewnego urzędnika rosyjskiego, którego sam im wskazał na ulicy, a dla wykonania tego rozdał im sztylety; — i 3) tego, że spostrzegłszy wahanie się swych wspólników i zmniejszywszy im dzienną płacę do 50 kopiejek, rozkazał im zabić dla wprawy i nabycia przyzwyczajenia, jakiegokolwiek Rosyana, wskutku czego zrobili oni zamach na życie szeregowca Filipowa.

Górski, Chojnacki i Filkiewicz: a) tego, że wszedłszy za namową Trzaski do organizacji zabójców politycznych za umówioną płacą, kilkakrotnie czatowali na ulicy na wskazanego im przez Trzaskę urzędnika rosyjskiego, którego jednakże nie zdecydowali się zabić z tchórzostwa; i b) tego, że z rozkazu Trzaski, dla nabycia przyzwyczajenia do podobnych zabójstw, umówili się zabić pierwszego, którego spotkają Rosyana i w tym celu 25. Października wieczorem, wzięwszy z sobą sztylety, zeszli się na ulicy Chmielnej, gdzie Górski ranil szeregowca Filipowa.

Polowy sąd wojenny skazał: obwinionych Trzaskę, Górskiego, Chojnackiego i Filkiewicza, za ich przestępstwa, na zasadzie art. 83, 96, 196, 386 i 632 ks. I. wojenno-karnej ustawy i art. 20, 283 i 360 ks. I. tom XV. zbioru praw karnych, po pozbawieniu wszystkich praw stanu, na karę śmierci — przez powieszenie.

Kara ta będzie wykonana dn. 29. Października o godzinie 10. z rana, na placu Gzyzbowskim.

Dz. Pow.

Warszawa, 22. Października. — Donosiłem już, że od niejakiego czasu oprócz nieustających rewizyj w domach, w dzień i w nocy odbywanych, codziennie chwytają Moskałe wielką liczbę osób na ulicy, rewidują je po cyrkulach, lub w najbliższej sieni, a za znalezieniem jakiegokolwiek druku, lub wątpliwej notatki, odwożą do cytadeli. Z początku polowanie to miało na celu głównie młodych ludzi, następnie chwytano bez różnicy wieku; a gdy rezultaty w porównaniu do ciągłych uśiłowani okazywały się małe lub żadne, rzucali się do chwytania kobiet. W ostatnich kilku dniach chwytają Moskałe po ulicach równą liczbę kobiet co i mężczyzn. Nie potrzebuję dodawać, że prześladowaniu temu ulegają prawie wyłącznie osoby z ubrania i sposobu postępowania noszące cechy klas wykształconych. A że aresztowania na ulicach i rewizye odbywają znani z gburowatości oficerowie moskiewscy, to można sobie wyobrazić, jak ciężkie jest to nowego rodzaju prześladowanie, jak obrażające przyzwoitość, jak ubliżające godności kobiety. Nietylko przechodzące ulicą niewiasty nasze narażone są na to nikczemne prześladowanie moskiewskie, lecz rozwścieklone do żołądactwa zatrzymuje kobiety jadące dorożkami. Na kolei żelaznej wśród szpaleru żołnierzy, wśród tłumu przyjezdnych, oficerowie żandarmerji dopuszczają się rewizyi przy osobach, która do płaczu i rozpaczki pobudza nieszczęśliwe kobiety, a wtedy jeszcze panowie oficerowie rzucają bezwstydną żarty. Ci ludzie nie mieli niezawodnie uczciwych matek; nie dbają jakiego prowadzenia są ich siostry i żony, kiedy mogą obelgi wyrządzać kobietom. Na kolei żelaznej odznacza się taką podłością niejaki Kobierski, oficer żandarmerji.

Dziś w nocy Moskałe wpadli do domu p. Rozmanitha na Długiej ulicy, który jest już uwięziony w cytadeli. Żona jego leży ciężko chora, zabrali więc jej siostrę i powieźli, upewniając pozostałą opuszczoną, że już przygotowany jest pokój w 10tym pawilonie dla tej panienki. Upewnienie to ma swoją wartość, bo osoby osadzone na odwachu w cytadeli, choć w mniej ciężkiem są więzieniu, znośić muszą gburowate napady wszystkich przechodzących koło okna żołdaków.

Opowiadają mnóstwo szczegółów, dowodzących, że karność w armii moskiewskiej w wielkim jest rozprężeniu. Żołnierze kłócą się z oficerami. Kilka dni temu na ulicy żołnierz jeden szedł za pułkownikiem i ciągle mu coś prawil z wielką energią. Daremnie pułkownik krzyczał: »poszoch!«; daremnie spyał zwyczajnemi w takich razach moskiewskimi wyrażeniami, odgrażał się, że go każe aresztować; żołnierz wciąż szedł i krzyczał. Wczoraj przed dworcem kolei żelaznej żołnierz jeden wystąpił z szeregu i zaczął ostre czynić wyrzuty swemu kapitanowi. Kapitan rzucał się w gniewie, kazał mu »mołczat«, wejść w szereg, a gdy to nie pomogło, kazał innym żołnierzom ze swej rotty odebrać mu broń i wzięść pod areszt. Ale żołnierze oparli się na broni, słuchali tej rozprawy z najzimniejszą krwią, jak widzowie i żaden nie ruszył się wypełnić rozkaz kapitała. Dopiero za nadejściem innej rotty, wziął kapitan z nowoprzybyłych 6ciu żołnierzy i kazał im rozbroić upornego. Był to silny człowiek i ledwie po długim szamotaniu się zdołano mu broń wydrzeć. Było kilka wypadków, że do oficera łającego żołnierzy lub wydającego niemiłe im rozkazy, odzywali się równem łajaniem, a raz nawet chcieli użyć przeciw niemu broni palnej. Ci którzy mieli sposobność rozmawiać z żołnierzami, opowiadają, że ogólne panuje między nimi oburzenie na oficerów za to, że ci ostatni sami najwięcej rabują, a nadto to jeszcze co zrabują żołnierze, odbierają od nich pod różnemi pozorami.

¹⁾ Pieniądze te, według własnego zeznania, otrzymywał od nieznanego mu człowieka, z którym widywał się koło stacyi warszawsko-wiedeńskiej kolei żelaznej.

Wielka liczba koszar wewnątrz miasta, mnóstwo domów zabranych dla żołnierzy pod różnymi pozorami, niedostateczna im jest jeszcze. W parku Łazienkowskim wybudowano kilka koszar, za Czerniakowskiemi rogatkami wznoszą duże mury koszar. Zdaje się, że Moskalę myślą powiększyć liczbę konsystujących tu żołnierzy, aby zabezpieczyć się od przypuszczalnego przez nich powstania w Warszawie. Teraz stoi dużo wojska po kwaterach, mimo, że właściciele płacą ogromny podatek pod nazwą kwaterunkowego, za który rząd winien wynajmować kwatery. W domach, w których stoją, jest ich najmniej po kilkunastu, a zawsze razem, w jednej izbie. Na noc wystawiają przed dom wartę z bronią w rękę. Noc często przepędzają na śpiewaniu i hulance; a gdy ich lokatorowie pytają o przyczynę tak wrzawliwego postępowania, odpowiadają niektórym naiwnie, że boją się, aby ich w nocy nie napadnięto, i dla tego czuwając bawią się.

Pisma moskiewskie, a mianowicie »Moskiewskie Wiadomości« nie mogąc zaprzeczyć faktowi, że wychodzą ciągle w Warszawie narodowe dzienniki i drukowane rozporządzenia władz, starają się fałszywie rozpowszechniać, że druk i redakcja stały się bardzo liche, a nawet, że to są tylko litografie. Przesyłam wam zawsze te druki, przesyłam ostatni numer »Niepodległości«; druk i format są takie same jak dawniej; nowy więc dowód na jak nędzne kłamstwa silą się pisma moskiewskie.

Mówią, że Lewszyn i Salerno otrzymają dymisy za to, że ratusz spalony.

Dziś od godziny 12 w nocy do 11 rano robili Moskalę rewizję u p. Kuntze naczelnika transportów zagranicznych na kolei żelaznej i p. Ribe ekspedytora towar. zagran. w domu Sto-Krzyżskim przy alejach Jerozolimskich. Nietylko u nich ale w całym tym domu i na folwarku Sto-Krzyżskim szukali, kopali w ogrodzie, ale nic nie znaleźli. Cz.

Francya.

Paryż, 28. Październ. — Cesarz przewodniczył dziś w tuileryach na radzie ministerialnej. Posiedzenie trwało długo i jak głoszą, miały ważne zapasę postanowienia. Dotąd niewiadomo, co stanęło. Giełda jak najgorzej usposobiona. Straciła zupełnie humor tak ze względów politycznych, jakoteż finansowych, jakkolwiek rząd stara się co dzień ją spokoić zaprzeczeniem, a dziś przez Nation, że nie ma zamiaru zaciągnąć pożyczki 400 mil. fr. Obecne położenie finansowe niewymaga tego środka, który tylko byłby koniecznym, gdyby położenie polityczne Europy tego wymagało.

Austria.

Wiedeń, 23. Październ. — Ostatnia redakcja jednakowo brzmiących not trzech mocarstw ma wreszcie dziś być ukończona. Słychać, że udało się także pozyskać o tyle lorda Russella, że się zgadza na największą część szczegółów w projekcie not zawartych. Jak wiadomo, niebyło to tak łatwą sprawą przełamać skrupuły angielskiego ministra; a nawet w ostatnich dniach musiały nadto Austria i Francja jeszcze raz łagodzić wyrażenia zarysu i tak już nie bardzo energicznego, zanim lord Russell okazał się powolniejszym. Rokowania dotyczące się ostatniej redakcji not, odbywały się ostatnimi dniami dla przyspieszenia czynności tylko na drodze telegraficznej.

Konferencya norymberska przygotowana była tak tajemnie, że tułejscy posłowie, nawet reprezentanci państw niemieckich nic o tem niewiedzieli. Rządowi niemieckim przesłał zaproszenie z Frankfurtu poseł austriacki przy związku baron Kübeck.

— Wiener Ztg donosi w części urzędowej: JCKAp. Mość wystósował do ministra handlu i publicznego gospodarstwa hr. Macieja Konstantego Wickenburga następujące własnoręczne pismo:

Kochany hrabio Wickenburg. Czuję się spowodowanym do uwolnienia Cię na twą prośbę z posady Mojego ministra handlu i publicznego gospodarstwa, i do przeniesienia Cię na stały stan spoczynku, uznając zarazem Twoją długoletnią wierną i odznaczającą się służbę.

Schönbrunn, 26. Października 1863. Franciszek Józef m. p. JCKAp. Mość zamianował własnoręcznym pismem z 20. Października r. b. Swego tajnego radcę hr. Macieja Konstantego Wickenburga dożywotnim członkiem izby panów rady państwa.

Gen. Koresp. donosi, że ponieważ norymberska konferencya ministrów zebrała się dla pewnego, ściśle określonego celu, przeto prędko się odbędzie i dla tego spodziewać się można powrotu hr. Rechberga w pierwszych dniach przyszłego tygodnia.

Ministerem skarbu w porozumieniu z najwyższą władzą nadzorczą ustaliło zasady, według których na przyszłość ma być układany budżet i jak ma być prowadzony zarząd otwartych kredytów i urządzenie zamknięcia publicznych rachunków. Wszystkim władzom i urzędem przesłano te zasady w drodze rozporządzenia. Pokazuje się z tego, że budżet najdalej 8 miesięcy przed rozpoczęciem roku administracyjnego przedłożony ma być radzie państwa; częściowe etaty najdalej do końca Lutego roku poprzedzającego ten, na który właśnie ma być ułożony budżet właściwym władzom centralnym, przedkładać należy. Częściowe budżety złożyć w całość ministerium skarbu. Na opieszałe władze i urzędy nakładać można kary pieniężne. Etatów ustawą finansową oznaczonych przekraczać nie wolno. Zamknięcie rachunków publicznych za każdy rok administracyjny przedkładać się ma radzie państwa do zbadania i decyzji w ciągu następnego roku. Układa je najwyższa władza nadzorczą. Postanowienia te wejść mają w życie z 1. Listopada 1863.

Wydział zajmujący się ustawą opłat, odbył kilka posiedzeń. Nie poprzestał on tylko na przyjęciu niektórych w noweli rządowej zawartych ulżeń, ale zbadał także zażalenia izb handlowych i wniósł, aby im zaradzono, o ile to stać się może przy zachowaniu dawnej ustawy. Przy zameście panującym w obowiązującej ustawie, a którego nowy projekt nie tylko nie usuwa, ale owszem w wielu miejscach jeszcze pomnaża i przy spóźnionej porze wydział nie mógł się zająć zupełną zmianą ustawy o opłatach i skutecznie systematyczne i życzeniom kupców i przemy-

słowców odpowiednie uporządkowanie pojedynczych rozdziałów. Jak słychać, wydział i tym razem wnosić będzie, aby ustawę uchwalono tylko na rok jeden, a zarazem aby zawezwano rząd do przedłożenia na przyszłej kadencji nowego projektu ustawy o opłatach opartego na zasadach przez wydział przedłożonych a przez izbę zatwierdzonych. Zasadami przewodniczącymi byłyby: ściślejsze określenie tytułów pozycji taryfowych; o ile możliwości praktyczne urządzenie, któreby szczególnie odpowiadało potrzebom kupców i przemysłowców.

Wydział zajmujący się sprawą kolei lwowsko - czerniowieckiej, uchwalił 5 głosami przeciw 4 dotację dla tej kolei w myśl projektu rządowego; wkrótce zda o tem sprawę w izbie.

Galicja.

Lwów, 28. Paźdz. godz. 9 wieczór. — Radzca sądu krajowego Kuczyński, został dziś wieczór o godzinie w pół do 8ej w pobliżu mieszkania swego zamordowany pchnięciem sztyletu. Morderca uszedł.

Kraków, 28. Października. — Patrole wojskowo-policyjne, chodzące dzień i noc po ulicach naszego miasta, aresztują codziennie na ulicach wiele osób, podejrzewając je, że brały udział w powstaniu w Kongresówce przeciw rządowi moskiewskiemu. Już to z powodu mnogości tych aresztowań, już to że nie wiadomo kogo patrol zatrzymał i odprowadził, niepodobna donosić szczegółowo o tych aresztowaniach. Dzisiaj widzieliśmy kilkanaście osób zatrzymanych na ulicy i prowadzonych przez patrole. Bardzo często aresztowani są tutejsi obywatele, których następnie z odwachu lub też z więzienia policyjnego uwalniają.

— Proszeni jesteście o umieszczenie następujących słów:

Wątpliwości nie podlega, że ubiór kroju francuskiego czy to burki czyli czapki na ulicach Krakowa, jest gotowym pasportem do kozy. Doświadczyłem tego na sobie, gdy idąc ulicą Grodzką zatrzymany zostałem przez patrol i zaprowadzony pod telegraf. Na szczęście nie długo napawałem się aromatem prawdziwego knastru, gdyż niebawem przekonano się o nieszkodliwości mojej osoby i wypuszczono na wolność. Dla czego mnie aresztowano, za co i po co, o tem naturalnie niebyło ani mowy. Maksymilian Dziegiełowski, dziedzic Ochodzy.

— Wczoraj aresztowano na Piasku pana Alfreda Szczepańskiego, akademika, w jego mieszkaniu przy ulicy Krupniczej. Cz.

Szwajcarya.

Kolońska gazeta pisze z nadgraniczy francuskiej d. 27 Paźdz.: Książę Grammont otrzymał polecenie od swojego rządu, aby uczynił przedstawienie hr. Rechbergowi z powodu przedłużanych układów między Londynem a Wiedniem. Podobno odpowiedź zapadła zadowalająca. Sądzą w Paryżu że to nastąpiło w skutek oświadczenia francuskiego, iż Francja postanowiła nieodzownie Polakom wymierzyć sprawiedliwość, chociażby przyszło jej samej sanąć w zapasy z Moskwą. Zaręczają znów, że nota stanowcza trzech mocarstw odejdzie do Petersburga przed zagażeniem ciała prawodawczego. We Francji postanowiono na przekór Fouldowi niepozwolić sobie grać Rosyi na nosie.

— Wszystkie korespondencje Billaultu opieczętowano po śmierci i te dopiero odpięczętowano, gdy rodzina jego przyrzekła popalić wszystkie listy, któreby podlegały jakowej wątpliwości.

Kronika miejscowa.

Poznań, 31 Paźdz. — Wiadome są teraz wybory wszystkie na deputowanych. Mamy z W. Księstwa Poznańskiego 20, a z Prus zachodnich 6 deputowanych polskich. Jest przeto ogółem 26 deputowanych. W dwóch poprzednich wyborach na sejm do Berlina mieliśmy 23 posłów polskich, a więc o trzech mniej. Podajemy teraz nazwiska deputowanych polskich według powiatów jak następuje:

Powiaty poznański i obornicki, w Murowanej Goślinie: Chładowski Tadeusz i Leon Wegner, syndyk konsystorza arcybiskupiego w Poznaniu.

Śremski, średzki i wrzesiński, w Środzie: Władysław Bentkowski, hr. Jan Działyński, Aleksander Guttry.

Szamotulski i międzychodzki, w Serakowie: Stanisław Motty, sędzia w Poznaniu, przez kompromis.

Międzyrzecki i babimostski, w Babimostku: ks. Gawrecki, proboszcz w Rogoźnie, przez kompromis.

Bukowski i kościański, w Grodzisku: August hr. Cieszkowski i Adam Zółtowski.

Pleszewski i krobowski, w Koźminie: Dr. Władysław Niegolewski i hr. Marceli Zółtowski.

Odolanowski i ostrzeszowski, sędzia Pilaski i Dr. Henryk Szuman.

Gnieźnieński, mogilnicki i wągrowiecki, w Gnieźnie: Dr. Karól Libelt, Mieczysław Łyskowski, sędzia w Brodnicy, ks. Janiszewski, proboszcz w Kościelcu.

Szubiński i inowrocławski, w Łabiszynie Kazimierz Kantak i Leon Wegner, syndyk konsystorza arcybiskupiego w Poznaniu.

Krobowski i wschowski, w Lesznie: ks. Respądek, proboszcz w Poniecu i Stanisław Stablewski z Zalesia.

Starogardzki i kościerski, w Starogrodzie: Wagner, syndyk konsystorza biskupiego w Pelplinie, przez kompromis.

Kartuski i wejherowski, w Sobocie czyli Copotach: Bolewski sędzia z Kartuz i Stanisław Thokarski z Górnej Brodnicy.

Człuchowski i chojnicki, w Chojnicach: Dekowski, sędzia w Wejherowie, przez kompromis.

Brodnicki, w Brodnicy: Mieczysław Łyskowski, sędzia w Brodnicy.

Lubawski, w Lubawie: Sulerzycki z Piątkowa.

Ponieważ pp. Leona Wegnera i Mieczysława Łyskowskiego dwa razy wybrano, trzeba im będzie zatem rzec się jednego z swych krzeseł, i zawakują przeto dwie nowe kandydatury. Jakkolwiek wybory powtórne

wielce dla wyborców są uciążliwe, bywają one jednak często nieuniknione i zawczasu na nie każdemu należy być przygotowanym. Jest to jedna więcej ofiara, którą z gotowością obywatelską przyniosą wyborcy.

Poznańskie, oprócz powyżej wymienionych dwudziestu posłów polskich wysłała 9 Niemców, a mianowicie: Berger z Poznania; Dr. Langerhans wybrany przez kompromis w Sierakowie z powiatów szamotulskiego i międzychodzkiego; radzca rejencyjny Ziegert z Opola wybrany przez kompromis w powiatach międzyrzeckim i babimostkim; dr. Metzger wybrany w Lesznie przez powiaty wschowski i krobowski; właściciel nadleśnictwa Sehmsdorf i właściciel dóbr Leipziger z powiatów czarnkowskiego i chodzieskiego; rzecznik Senff z Bydgoszczy; właściciele dóbr Bertelsmann i Schlieper z powiatów wyrzyskiego i bydgoskiego.

Gniezno, 20 Paźdz. — Na wyborach tutejszych obrany w pierwszym głosowaniu p. Libelt 406 przeciwko p. Schwerinowi, który miał 101 głosów, oprócz tego padło 5 głosów na p. Horna, 2 na Schultzego Delitzsch, 1 na p. Bismarka, 1 na p. Ulatowskiego. W drugim głosowaniu obrany ks. Janiszewski 404 głosami przeciwko p. Schwerinowi, który miał 40 głosów, oprócz tego p. Horn miał dwa głosy, p. Ranke 1, p. Sauer sędzia 1. W trzecim głosowaniu obrany p. Łyskowski sędzia z Brodnicy 405 głosami, przeciwko p. Schkrinowi, który miał 25 głosów. Rugami przedwstępniemi unieważniono 1 głosy polski, 1 niemiecki. Jeden polski stracony z powodu, że jeden wyborca pozwolił się obrać w dwóch klasach.

Jarocin, 28 Paźdz. — W Koźminie obrani posłami bardzo znaczną większością głosów p. Żółtowski z Czacza i dr. Władysław Niegolewski.

Nakło, 28 Paźdz. — W Bromb. Ztg. czytamy: Wyborców przybyło 453. W pierwszym głosowaniu miał p. Senff 214 głosów, Sängner 122, Kurnatowski Polak 117 głosów; ponieważ nie było absolutnej większości powtórzone głosowanie. Senff otrzymał natenczas 218 głosów, Sängner 113, Kurnatowski 115. Za trzecią razą Sängner wystąpił; zamiast Kölbla postawiony właściciel dóbr Schlieper. Prawyborcy w Białoliwii uznane za nieważne.

Międzychód, 28 Paźdz. — połączone powiaty międzychodzki i szamotulski przysłały 348 wyborców, z tych głosowało najprzód 340; większość absolutną otrzymał sędzia pan Motty z Poznania 193 głosy; potem landrat p. Greulich z Międzychodu 143 głosów, właściciel dóbr Keibel 3 głosy, radzca sądu powiatowego Weissleder z Szamotuł 1 głos. W drugim głosowaniu otrzymał absolutną większość głosów dr. Paweł Langerhaus z Berlina stronnik postępu 200 głosów; landrat Greulich 137 głosów i p. Weissleder 1 głos. A zatem obrani Motty i Langerhaus.

Babimost, 28 Paźdz. — Godzina 11 minut 30. Donoszą, że po zaciętej walce wyborczej i ścisłej wyborze, przez kompromis z liberałami niemieckimi wybrano w Babimoście trzema głosami większości nasamprzód ks. proboszcza Gawreckiego z Rogoźna. Drugim deputowanym niewątpliwie będzie Ziegert, bo wszystkie polskie głosy przez zobowiązanie otrzyma.

Kandydaci przeciwni byli, na pierwszy wybór generał Brandt, na drugi Flottwel landrat.

Ostrzeszów, 28 Paźdz. — Na posłów do sejmu berlińskiego wybrani: p. Pilaski 329 głosami naprzeciw byłemu ministrowi p. Schwerin, który uzyskał 74 głosy, i p. dr. H. Szuman, były redaktor Dzien. Pozn. naprzeciw byłemu prezesowi Bonin, który uzyskał 72 głosy.

Z Bukowskiego, 28 Paźdz. — W tej chwili ukończono wybory w Grodzisku dwóch posłów do sejmu pruskiego. Obrani są: Hr. August Cieszkowski z Wierzenicy i p. Adam Żółtowski z Ujazdu.

Przy pierwszym głosowaniu było nieobecnych 22, między tymi 1 Polak pan Józef Taczanowski, zapewne ważnemi przeszkodami powstrzymany. Z obecnych 398 wyborców padło:

1) na p. Cieszkowskiego 303 głosy,

2) na p. Madai landrata z Kościana 95 głosów.

Przy drugim głosowaniu oddalili się Niemcy z wyjątkiem jednego kupca z Kościana (Żyda), a więc skutkiem było, że jednogłośnie tj. 304 głosami p. Adam Żółtowski obrany został posłem.

Winienem nadmienić jeszcze, że powiecie naszym żarliwa była opozycja przeciw podanym kandydatom, ale po należytej rozprawie przekonali się wszyscy, że karność i jedność we wszystkich obywatelskich pracach przestrzegać nam należy. W czasie odbytej narady przedwyborczej rano po wysłuchaniu mszy św. już żaden głos opozycyjny nie wystąpił, wszyscy bowiem uznali, że dla dobra powszechnego, wszelkie powiatowe ambicje poświęcić należy.

D. P.

— Sąd powiatowy poznański wzywa publicznie po nazwisku 43 osoby z powiatu poznańskiego, które się bez paszportów wydaliły z obrębu państwa pruskiego, a podejrzewając, że chciały się usunąć od służby wojskowej, zagraża im sąd poznański w razie niestawienia się przed nim do 26. Stycznia r. 1854., wyrokiem zaocznym jako za dezerterów.

Z Krotoskiego, 28. Października. — Donoszą do Ost. Ztg., że w boru włociejewskim, należącym do p. Niegolewskiego znalazło wojsko pruskie z Książa 95 karabinów zakopanych, które zabrało do Książa.

Z Inowrocławskiego, 29. Października. — Wybory w okręgu trzecim regencji bydgoskiej odbyte w Łabiszynie połączonych dwóch powiatów to jest Inowrocławskiego i Szubskiego, wypadły na korzyść narodowości polskiej. Dwóch bowiem posłów Polaków przeprowadziliśmy. Już przed rozpoczęciem wyborów po obliczeniu sił naszych widzieliśmy, że z pewnością o cztery głosy więcej wypadła w obydwóch połączonych powiatach po stronie narodowości polskiej, pewni więc byliśmy wygranej, jeżeli tylko nikt nie zaniedba dopełnić obowiązku nań włożonego. Na 434 wyborców w ogóle mieliśmy bowiem 219 głosów. Wypadek głosowania okazał, że wszyscy ściśle dopełnili obowiązku przez współobywateli im nałożonego. Pierwszym kandydatem ze strony naszej był Kazimierz Kantak. Głosujących było w ogóle 427. Z tych padło głosów 220 na K. Kantaka, 139 na dyrektora sądu powiatowego z Szubina pana Gotschewskiego, 68 na kandydata partii feodalnej pana Roy. Jeden głos nieliczony padł ze strony lekarza starozakonnego z Inowrocławia.

Przy powtórnym głosowaniu nasz kandydat p. Leon Wegner syndyk z Poznania miał 221 głosów, p. Gotschowski 111, p. Roy 66.

A że głosujących w ogóle przy drugim wyborze było 398, przeto z 21 głosami więcej nad konieczną liczbę przeszedł i p. syndyk Wegner. Dwa głosy więcej tą razą dane były jeden ze strony obywatela Niemca, drugi ze strony oberzysty. Wiara nasza na nowo przekonała się, że jednością i zgodą i czujnością w wypełnianiu powinności obywatelskich bardzo wiele da się przeprowadzić.

D. P.

Przybyli do Poznania dnia 31. Października.

BAZAR: hrabia Szoldrski z Brodowa, Stabewski z Mościewa, Łęcki z Konina, Żeroński z Brzozy.

POD CZARNYM ORŁEM: Brzeski z Jabłkowa, Urbanowscy z Turystowa.

STERNA HOTEL EUROPEJSKI: hr. Kwilecki z Kobelnik, von Horn z Gniezna, Jahger z Paryża, Albrecht z w. Jezior, hr. Skarbek z Białca, Bieczynski z Niestabina, Rekowski z Koszut.

MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Döllen z Polskiejwsi, Buchholz z Schürzig, Meermann z Krzywina, Schwarzkopf z Magdeburga, Arndt z Wałcza, Savery z Hamburga, Schindler, Deutschmann, Goldbaum i Magnus z Berlina, Schreck z Krefeldu, Brauns z Rheydt, Beyer z Chemnitz.

BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Schwedler z Anaberga, Martini z Zielonogóry, v. Heydebrand z Sremu, Walsin z Szamotuł, Stüber z Köthen, Bartels z Rügenwalde.

HOTEL PARYSKI: Kollat z Miłostawia, Markowski z Murzynowa kość, Brownsford z Nidomia, Jasiński z Witakowic, Rycharski z Wronowa, Daleszyńska z Domasławka, Bukowski z Srody.

HOTEL BERLIŃSKI: Hautz z Kolatki, Lehmann z Garbów, Baumann z Poczdamu, Mottek i Levy z Trzcianki.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 30. Października 1863.

Zyto (wępel po 25 szefli) słabo. Na Paźdz. 30 1/2 list. 1/4 pien., na Paźdz. Listopad 30 1/2 list. 1/4 pien., na Listopad Grudzień 30 1/4 pł., na Grudzień Styczeń 30 1/12 list. 3/4 pien., na Styczeń Luty 31 1/2 list. 1/3 pien., na wiosnę 32 3/4 list. 1/2 pien.

Okowita (beczka 8000 proc. Trallesa) słabo. Wypowiedziano 60,000 kwart. Na Paźdz. 13 3/3 list. 1/12 piea., na Listopad 13 1/2 pien. i list., na Grudzień 13 1/2 list. 5/12 pien., na Styczeń 13 1/12 list. 1/2 pien., na Luty 13 2/3 list. 1/12 pien., na Marzec 13 3/4 list. 2/3 pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 30. Października.

Pszenica 50—60 tal.
Zyto na Paźdz., Paźdz. Listopad i Listopad Grudzień 35 1/8—34 3/4 tal., na wiosnę 36 tal., na Maj Czerwiec 37 1/2 tal.

Jęczmień wielki i mały 33—39 tal.
Groch do gotowania 42—48 tal.
Groch na pastwę 42—48 tal.
Rzep zimowy 86—88 tal.
Rzepik zimowy 84—86 tal.
Olój rzepiowy na Paźdz. 12 tal., na Paźdz. Listopad 11 3/4 tal., na Kwiecień Maj 11 13/24—1/2 tal.
Olój lniany 16 tal.

Okowita na Paźdz. i Paźdz. Listopad 14 1/6 do 1/12—1/4—1/6 tal., na Listopad Grudzień i Grudzień Styczeń 14 1/8—14—1/6 tal., na Kwiecień Maj 14 13/24—2/3 tal., na Maj Czerwiec 14 11/12 tal.

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 30. Października 1863.	Sto- pa pCt.	Na pr. kurant
Pożyczka rządowa dobrowolna...	4 1/2	101 1/8
„ z roku 1859...	4 1/2	104 1/8
„ z roku 1856...	4 1/2	101 1/8
„ z roku 1853...	4	98 1/4
Oblig. długu skarbowego...	3 1/2	89 1/2
dito Marchii Elektoralnej i Nowej...	3 1/2	98 1/2
dito miasta Berlina...	4 1/2	101 1/2
dito „	3 1/2	89 1/2
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej...	3 1/2	89 3/4
dito „	4	100 1/4
dito Pruss Wschodnich...	3 1/2	85 1/4
dito Pomorskie...	3 1/2	89 1/4
dito „	4 1/4	100
dito W. X. Poznańskiego...	4	—
dito W. X. Poznańskiego...	3 1/2	97 1/4
dito W. X. Pozn. (nowe)...	4	95 3/4
dito Szląskie...	3 1/2	93 3/4
dito Pruss Zachodnich...	3 1/2	85
Bilety rentowe Poznańskie...	4	96
Obligacje miejskie II. Em. Pozn....	4	—
Obligacje prowincyjne Poznańskie...	5	—
Papiery banku prow. Poznańskiego...	—	—
Louisdory...	—	110 1/4
Akcyje kolei żelazn. Starogr. Pozn....	4	100 1/2

Co tylko opuścił prasę:

KALENDARZ POLSKI I GOSPODARSKI

dla
Wielkiego Xięstwa Poznańskiego
na rok Pański 1864.
z 7 drzeworytami.

Tuzin 2 Tal. 25 Sgr., pojedynczo 10 Sgr.
Poznań, w Październiku 1863.

W. Decker i Spółka.

Wino różne gatunki z krza świeżo rzniete.
Dolna Wilda Nr. 4, w lewo. **Szokalski.**